

“Revue du Droit Rural”

Jacques Foyer, *Le droit rural confronté à la protection des sols* (Prawo rolne wobec ochrony gleb), RDR 2017, nr 449, s.1.

Sprawa prawodawstwa dotyczącego ochrony gleb skomplikowała się znacznie po opublikowaniu tezy Maylis Desrousseaux, nagrodzonej srebrnym medalem Akademii Rolnej. Ocena sytuacji zamieszczona w dokumencie określa stan gleby jako poważny problem wszystkich państw Unii. Działania ochronne państw przebiegają na różnych poziomach i przy zastosowaniu różnych środków oraz rodzą wiele pytań z zakresu prawa rolnego, prawa planowania i zagospodarowania przestrzennego, prawa środowiskowego, prawa zdrowia, prawa żywnościowego, na prawie publicznym kończąc. Autor tekstu stawia rewolucyjną tezę potrzeby ponownego ustalenia treści artykułu 552 francuskiego kodeksu cywilnego, w świetle którego wyróżnia się własność górną i dolną gleby, a także podnosi potrzebę ożywienia roli państwa ze szkodą dla właściciela, aby zachować najlepszą jakość gleby i ziemi.

Fabrice Collard, *Le sort du lait français après la fin des quotas* (Los francuskiego mleka po zakończeniu kwotowania produkcji), RDR 2017, nr 450, s.13.

Autor artykułu w wywiadzie przeprowadzonym z senatorem Sabaudii Hervé Gaymardem analizuje konsekwencje francuskiego i europejskiego kryzysu sektora mleczarskiego. Punktem wyjścia rozważań są propozycje walki z zagrożeniami niestabilności rynku oraz dochodów hodowców. Obecnie pojawia się coraz częściej dyskusja dotycząca wprowadzenia środków ubezpieczeniowych stabilizujących dochody, rozwiązań umacniających pozycję producentów w umowach handlowych oraz warunkach zapewniających rynki eksportowe. Obaj rozmówcy w szczególności zwracają się do rządu z apelem o zapewnienie zachowania europejskiego i francuskiego modelu zapobiegającemu rozpraszaniu hodowli, a także poddają krytyce obecne działania Komisji Europejskiej dotyczące eksportu produktów mleczarskich.

Daniel Gadbin, *UE-Canada: l'agriculture sur l'autel du libre-échange* (UE-Kanada: Rolnictwo na ołtarzu wolnego handlu), RDR 2017, nr 451, s. 1-2.

Podpisanie Kompleksowej Umowy Gospodarczo-Handlowej (CETA) między Unią Europejską a Kanadą otwiera przed rolnictwem nowe szanse i możliwości. Powodem są postanowienia zawarte w treści umowy mieszanej, która jak dotąd gwarantowała zaledwie 2,7% całkowitego eksportu Unii Europejskiej – głównie w sektorze win i likierów i 1,9% jej importu. Od 2011 roku obserwuje się tendencje wzrostu europejskiego eksportu i znacznie bardziej pasywny import z Kanady, jednak bilans tej

wymiany jest zrównoważony i stanowi 25% nadwyżki handlowej. Przeprowadzona analiza wykazała, że wymiana towarowa mięsa drobiowego, jajek, mięsa wieprzowego czy mięsa wołowego jest marginalna. Jak wskazuje Autor, warunki postanowień CETA mogą nieść ze sobą dynamiczne i nieprzewidywane skutki – przyspieszenie rozbrojenia celnego (zaakceptowane przez obie strony zgodnie z ich procedurami), negocjacje UE z innymi krajami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (nawet wchodzącymi) czy wreszcie wytworzenie szczególnego modelu, który miałby przeciwdziałać dyskryminacji krajów rozwijających się przez kraje bogatsze.

Raphaële-Jeanne Aubin-Brouté, *Le contentieux du paiement dans les contrats de commercialisation des produits agricoles: l'avènement d'une nouvelle trinité* (Spory sądowe dotyczące opłat komercjalizacji produktów rolnych: nadejście nowej trójcy) RDR 2017, nr 451 s.13-16.

W celu poprawienia skuteczności oraz szybkości realizacji praw wynikających z umów sprzedaży produktów rolnych, francuskie prawodawstwo opracowało oryginalny mechanizm na skrzyżowaniu prawa rolnego i prawa konkurencji. System ten opiera się na interwencji osoby trzeciej (innej niż sędzia) w sferze kontraktowej, do kompetencji której należy zapobieganie sporom prawnym, mediacje postanowień i egzekwowanie sankcji za niewywiązywanie się ze zobowiązań w zapłatach za produkty rolne. Jak zauważa Autorka, znaczny rozwój sankcji administracyjnych wiąże się z szeregiem niepokojących tendencji z zakresu rolnego prawa handlowego, których treści postanowień bywają paradoksalne. Jak dotąd uznawano, że uzgodnienia kontraktowe przyczynią się w najlepszy sposób do liberalizacji rynków rolnych. Obecne tendencje jednak doprowadziły do regulacji umów sprzedaży produktów rolnych w prawie konkurencji. Dlatego też rolnicy nigdy nie opuszczają gospodarki planowej.

Jacques Foyer, *Retour sur les liens du droit rural et de l'agriculture durable* (Powrót do korzeni prawa rolnego oraz rolnictwa zrównoważonego) RDR 2017, nr 452, s.1-2.

Autor rozpoczyna od wnikliwej analizy 645-stronicowej publikacji Marie-Luce Demeester i Virginie Mercier pt. „Zrównoważone rolnictwo. Badanie rozwoju ram normatywnych” (*L'agriculture durable. Essai d'élaboration d'un cadre normatif*). Publikacja ta podkreśla istotną rolę budowy zrównoważonego rolnictwa na połączeniu działań z zakresu ekologii, agronomii, technologii, ekonomii, socjologii i polityki, z pominięciem prawa. Foyer lukę tę uzupełnia szczególnie w kontekście prawa unijnego, jak i francuskiego, o wyzwania przed nim stojące, takie jak: wyzwania żywnościowe, środowiskowe czy społeczno-gospodarcze. Zwraca także uwagę na potrzebę kontynuowania rozwoju zrównoważonego rolnictwa w celu zaspokojenia potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.

Maud Cintrat, *La santé animale dans l'Union européenne: l'élaboration d'un cadre juridique global, entre continuité et innovation* (Zdrowie zwierząt w Unii Europejskiej: rozwój ogólnych ram prawnych, między ciągłością a innowacyjnością) RDR 2017, nr 452, s.28-31.

Przedmiotem artykułu są uregulowania wprowadzone Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt. Autorka dokonuje przeglądu i analizy zmian w podtrzymywaniu antropocentrycznego podejścia do zwierzęcia, globalizacji procedur prawnych, wskazując na skorygowanie, doprecyzowanie i uaktualnienie kategorii zdrowia zwierząt, której celem jest zachowanie zdrowia publicznego i gospodarki rolnej. Sygnalizuje również kontrowersje związane z wydatkami Unii Europejskiej, która do 2015 roku wydała prawie 55 mld euro na rolnictwo, czyli około 40% swojego całkowitego budżetu. Ponadto zdaniem Autorki, w świetle nowych uregulowań prawnych, wiele niepewności i obaw budzi ich stosowanie oraz skutki, jakie ze sobą przyniosą.

Didier Veillon, *Perspective historique du mouvement coopératif dans l'agriculture française* (Historia ruchu spółdzielczego w rolnictwie francuskim) RDR 2017, nr 455, s.13-17.

Autor w innowacyjny i systematyczny sposób dokonuje przeglądu i analizy głównych czynników ewolucji spółdzielczości rolnej we Francji od jej początków w 1901 roku, przez rys historyczny sięgający XV wieku, po kryzys rolniczy o charakterze strukturalnym. Podkreśla niezmiennie zainteresowanie władz publicznych, trudności rolników w uzyskaniu rzeczywistej autonomii i rolę współpracy rolników w godzeniu rozwoju gospodarczego z wartościami humanistycznymi.

opr. ZOFIA FRĄCKOWIAK

PRZEGLĄD PRAWA ROLNEGO
NR 2 (21) – 2017, 217–219
DOI: 10.14746/ppr.2017.21.2.18

